

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชาชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๒/๒๕๕๖

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง หัวหน้าพรรคพลังธรรมขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมือง

หัวหน้าพรรคพลังธรรม (นายไชยวัฒน์ สินสุวงศ์) ผู้ร้อง ยื่นคำร้องลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่า การประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ๒๕๕๕ ของพรรคพลังธรรม ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมใหญ่ตามข้อบังคับพรรคพลังธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓) ข้อ ๓๕ และข้อ ๓๖ ขอให้เพิกถอนคำสั่งนายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคพลังธรรม ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคพลังธรรม ตามกฎหมายต่อไป

ข้อเท็จจริง สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ถูกร้อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคพลังธรรม ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคพลังธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓)” เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕ พรรคพลังธรรมได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการบริหารพรรค ผู้แทนสาขาพรรค สมาชิกพรรค และผู้แทนสมาชิกพรรค ขอเชิญประชุมใหญ่สามัญสมาชิกพรรค ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ในวันเสาร์ที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๕ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการตุลาการพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรค แต่ในวันดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมประชุม ๕๓ คน จากจำนวนสมาชิกสมาชิกพรรคทั้งหมด ๒๒๕ คน ไม่ครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรค ๙ ข้อ ๓๖ ประธานที่ประชุมจึงเรียกประชุมใหม่ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ โดยการประกาศตามเครื่องขยายเสียงขอใช้ข้อบังคับพรรค ๙ ข้อ ๓๖ ซึ่งกำหนดว่ามีสมาชิกสมาชิกพรรคมาประชุมเท่าใด ก็ให้ถือว่าครบองค์ประชุม ปรากฏว่าการประชุมในวันดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมประชุม ๕๕ คน ที่ประชุมได้มีการเลือกประธานกรรมการตุลาการพรรค และกรรมการตุลาการพรรคอีก ๖ คน กำหนดให้มีกรรมการบริหารพรรค ๔๕ คน โดยเลือกเพิ่มอีก ๒๐ คน แล้วมีมติเลือกกรรมการบริหารพรรค

LIRT

ให้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ภายในพรรค หลังจากนั้นได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรค ตามมติที่ประชุมในวันดังกล่าว ให้นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ถูกร้องทราบ ซึ่งผู้ถูกร้องได้ขอให้ผู้ร้อง ส่งเอกสารเพิ่มเติม ทั้งให้ชี้แจงเพิ่มเติมด้วย ต่อมาผู้ถูกร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ แจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า ผู้ถูกร้องพิจารณาแล้ว ไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคพลั้งกรรม ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ ดังกล่าว เนื่องจากการประชุมใหญ่ ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรค ฯ ผู้ร้องได้ขอให้ผู้ถูกร้องทบทวนตามความเห็นของคณะกรรมการตุลาการพรรค แต่ไม่ได้รับการทบทวน ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องนี้เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการ ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของ ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ แล้วแจ้งให้ผู้ร้องทราบ และส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องเพื่อชี้แจง

นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ถูกร้อง ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ สรุปว่า เมื่อผู้ร้องได้แจ้งถึงมติที่ประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งมีการ เลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคเพิ่มเติม จำนวน ๒๐ คนด้วยนั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (สำนักงาน กกต.) ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของพรรคการเมือง และปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ได้ตรวจสอบเอกสารที่ผู้ร้องจัดส่งให้ ผู้ถูกร้องแล้ว ปรากฏว่ายังไม่ถูกต้องครบถ้วน ผู้ถูกร้องจึงให้ผู้ร้องส่งเอกสารเพิ่มเติม และให้ผู้ร้อง ชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียกประชุมใหญ่สามัญในวันดังกล่าว หลังจากผู้ร้องได้ส่งเอกสาร และชี้แจง เพิ่มเติมแล้ว สำนักงาน กกต. จึงได้นำเรื่องเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียน พรรคการเมือง และคณะกรรมการที่ปรึกษา ฯ เห็นว่า การเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคเพิ่มเติมกระทำ ในที่ประชุมใหญ่สามัญ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ เนื่องจากการประชุมใหญ่สามัญ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ มีจำนวนสมาชิกสมาชิกพรรคไม่ครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรค ฯ ข้อ ๒๑ และ ข้อ ๓๖ ประธานที่ประชุมจึงแจ้งให้ที่ประชุมที่ไม่ครบองค์ประชุมในวันนั้นด้วยวาจาทราบว่า ขอเชิญ ท่านสมาชิกสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ๒๕๕๔ ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ โดยมีวาระการประชุมเดิม ซึ่งผู้ร้องแจ้งว่าสมาชิกสมาชิกพรรคผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบและได้มีการ บอกกล่าวตามข้อความที่ประธานที่ประชุมแจ้งไปยังสมาชิกสมาชิกพรรคคนอื่นด้วย นั้น ไม่เป็นการแจ้ง ให้สมาชิกซึ่งเป็นองค์ประชุมสมาชิกพรรคทุกคนทราบ ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรค ฯ ข้อ ๓๓ ประกอบ ข้อ ๓๕ และข้อ ๓๖ ส่วนที่ผู้ร้องขอให้ผู้ถูกร้องทบทวนการไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรค ตามความเห็นของคณะกรรมการตุลาการพรรค โดยผู้ร้องอาศัยอำนาจตามข้อบังคับพรรค ฯ ข้อ ๑๐๓ (๔)

LIRT

มอบให้คณะกรรมการตุลาการพรรคซึ่งมีอำนาจตีความข้อบังคับพรรคพิจารณา นั้น กระทำขึ้นภายหลัง
ที่ผู้ถูกร้องพิจารณาไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคซึ่งได้ยุติไปแล้ว ทั้งข้อบังคับพรรค
หลังธรรมนูญฉบับใหม่ก็มีข้อความในเรื่องการประชุมกำหนดไว้เหมือนกันกับฉบับเดิม ผู้ร้องต้องปฏิบัติ
เกี่ยวกับการเรียกประชุมเช่นเดียวกัน จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยกคำร้องของผู้ร้อง

พิจารณาแล้ว ตามคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องของผู้ร้อง และคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง ฟังได้ว่า
หัวหน้าพรรคหลังธรรมนูญ ผู้ร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ถูกร้อง ซึ่งเป็น
นายทะเบียนพรรคการเมือง แจ้งการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคหลังธรรมนูญ ตามมติที่ประชุมใหญ่
สามัญ ประจำปี ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ เพื่อขอให้ผู้ถูกร้องตอบรับการเปลี่ยนแปลง
ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อมา
ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ร้องได้รับแจ้งจากผู้ถูกร้อง โดยหนังสือลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ ว่า
ผู้ถูกร้องไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคหลังธรรมนูญ เนื่องจากการประชุมใหญ่ในวันดังกล่าว
ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคหลังธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓
พ.ศ. ๒๕๕๓) ข้อ ๓๕ และข้อ ๓๖ หลังจากนั้น วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้ง
ผู้ถูกร้องว่า คณะกรรมการตุลาการพรรคหลังธรรมนูญได้พิจารณาถึงการประชุมใหญ่สามัญในครั้งนั้นแล้ว
เห็นว่าเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยข้อบังคับพรรค ข้อ ๓๕ และข้อ ๓๖ แล้ว และขอให้ผู้ถูกร้อง
ทบทวนการตอบรับดังกล่าว วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกร้องยังคงไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลง
เช่นเดิม

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดมีว่า การประชุมใหญ่สามัญสมาชิกพรรคหลังธรรมนูญ ประจำปี ๒๕๕๔
เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นการประชุมใหญ่ตามข้อบังคับพรรคหลังธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑
(ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓) ข้อ ๓๕ และข้อ ๓๖ หรือไม่ และ
การที่ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง ไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคหลังธรรมนูญ
ชอบหรือไม่

พิเคราะห์แล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองยื่นคำขอจัดตั้ง
พรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพร้อมทั้งนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง ...” และวรรคสอง
บัญญัติว่า “คำขอจัดตั้งพรรคการเมืองให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ
ดังต่อไปนี้...(๕) ชื่อ อาชีพ ที่อยู่ และลายมือชื่อของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง” เมื่อได้รับ
คำขอดังกล่าว นายทะเบียนพรรคการเมืองต้องตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนแล้วถึงจะรับจดทะเบียน

LIRT

การจัดตั้งพรรคการเมืองนั้นได้ ตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “เมื่อได้รับคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองให้นายทะเบียนพิจารณาตรวจสอบในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) ผู้จัดตั้งพรรคการเมือง ... (๒) นโยบายและข้อบังคับพรรคการเมือง ... (๓) เอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมือง ... (๔) คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ... และ (๕) ชื่อพรรคการเมืองและภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง ...” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง ...” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าคุณสมบัติหรือจำนวนของผู้จัดตั้งพรรคการเมือง หรือนโยบายและข้อบังคับพรรคการเมือง หรือคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือชื่อพรรคการเมือง หรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๔) หรือ (๕)ให้นายทะเบียนสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง ...” ซึ่งมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้สิทธิผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองไว้ว่า “ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองของนายทะเบียน ตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองจากนายทะเบียน” ส่วนการดำเนินการของพรรคการเมืองนั้น มาตรา ๒๐ บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งว่า “ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และมติของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง” และหลังจากนายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองแล้ว มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองแล้ว การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ ให้พรรคการเมืองกระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง (๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง (๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคการเมือง (๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง เหน้ญญิกพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่น...” และมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง หรือรายการตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง (๕) ที่จดทะเบียนไว้กับนายทะเบียน หรือรายละเอียดที่แจ้งไว้ในแบบตามมาตรา ๓๐ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้พิจารณาแก้ไขรายละเอียดดังกล่าว” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียน และให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม...”

คดีนี้ พรรคพลังธรรม มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับชื่อ อาชีพ ที่อยู่ และลายมือชื่อของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๗ มาตรา ๑๓ วรรคสอง (๕) ที่จัดแจ้งไว้ต่อนายทะเบียน เป็นการแจ้งจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคเพิ่มเติม จำนวน ๒๐ คน จากเดิม ๒๔ คน จนครบ ๔๔ คน แล้วมีมติเลือกกรรมการบริหารพรรคให้ดำรงตำแหน่งภายในพรรค ได้แก่ รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค รองเลขานุการพรรค เหนือญิกพรรค และนายทะเบียนพรรค ตามมติที่ประชุมใหญ่สามัญ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ เหตุที่มีการประชุมเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคเพิ่มเติมในวันดังกล่าว เนื่องจากการประชุมใหญ่สามัญ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ มีจำนวนสมาชิกสมาชิกพรรคไม่ครบองค์ประชุม ซึ่งข้อบังคับพรรคพลังธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓) ข้อ ๒๑ กำหนดว่า “ที่ประชุมใหญ่เรียกว่าที่ประชุมสมาชิกพรรค ประกอบด้วย (๑) คณะกรรมการบริหารพรรค (๒) ผู้แทนสาขาพรรคทุกสาขา (๓) ผู้แทนสมาชิกจำนวนสองร้อยคนที่มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกพรรค ... ฯลฯ...” ข้อ ๓๓ กำหนดว่า “ให้ประธานสมาชิกพรรคเป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ โดยกำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่ แต่กรณีที่มีการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญให้กำหนดระเบียบวาระตามคำร้องขอ” ข้อ ๓๕ กำหนดว่า “การนัดประชุมใหญ่ทุกครั้ง จะต้องแจ้งให้สมาชิกสมาชิกพรรคทราบเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน พร้อมด้วยระเบียบวาระการประชุม เว้นแต่การเรียกประชุมตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๓๖” ซึ่งข้อ ๓๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “การประชุมสมาชิกพรรคต้องมีสมาชิกสมาชิกพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสมาชิกพรรคทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม” และวรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีที่ไม่มีครบองค์ประชุมให้งดการประชุมและนัดประชุมใหม่โดยให้ประธานที่ประชุมกำหนด วัน เวลา และสถานที่ประชุม การประชุมครั้งนี้จะมีสมาชิกสมาชิกพรรคมาประชุมเท่าใด ก็ให้ถือว่าครบองค์ประชุม”

สำหรับการประชุมใหญ่สามัญ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ นั้น ปรากฏตามคำร้องและคำชี้แจง ของผู้ร้องและผู้ถูกร้อง ฟังได้ตรงกันว่า นายปรีชา เดชทองจันทร์ ประธานที่ประชุมได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบด้วยวาจาผ่านเครื่องขยายเสียงว่า การประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ๒๕๕๔ ในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุมจึงไม่สามารถดำเนินการประชุมตามวาระการประชุมได้ และได้เชิญสมาชิกสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ๒๕๕๔ ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ เวลา ๐๕.๐๐ น. ณ ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำกัด ถนนรามคำแหง กรุงเทพมหานคร ตามข้อบังคับ ข้อ ๓๖ วรรคสอง โดยมีวาระการประชุมเดิม สมาชิกสมาชิกพรรคผู้เข้าประชุมได้รับทราบ และได้มีการบอกกล่าวตามข้อความที่ประธานที่ประชุมแจ้งไปยังสมาชิกสมาชิกพรรคท่านอื่นด้วย

ดังนั้น เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๕ คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่ของพรรค การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค การเลือกหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค รองเลขาธิการพรรค เสร็จผู้ถูกพรรค โฆษกพรรค และกรรมการบริหารอื่น ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรค และตามข้อบังคับพรรคพลั้งกรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓) ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๕ ประธานสมาชิกพรรคเป็นผู้เรียกประชุมใหญ่โดยกำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่ การนัดประชุมใหญ่ทุกครั้งจะต้องแจ้งให้สมาชิกสมาชิกพรรคทราบเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน พร้อมระเบียบวาระการประชุม การประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นการประชุมครั้งที่สอง เนื่องจากการประชุมครั้งแรกในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ มีจำนวนสมาชิกสมาชิกพรรคไม่ครบองค์ประชุมและนัดประชุมใหม่ในวันรุ่งขึ้น การนัดประชุมในครั้งที่สองจะต้องแจ้งให้สมาชิกสมาชิกพรรคทุกคนทราบตามข้อบังคับ ข้อ ๓๕ การที่ประธานที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสมาชิกพรรค ซึ่งเป็นองค์ประชุมใหญ่พรรคเพียงบางส่วนเฉพาะที่มาประชุมในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ ทราบนั้น จะถือว่าได้แจ้งสมาชิกสมาชิกพรรคคนอื่นๆ ที่ไม่ได้มาประชุมในวันดังกล่าวแล้วไม่ได้ เพราะข้อบังคับ ข้อ ๓๖ วรรคสองที่กำหนดว่า ในกรณีที่ไม่ครบองค์ประชุมให้งดการประชุมและนัดประชุมใหม่โดยให้ประธานที่ประชุมกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุม และการประชุมครั้งนี้จะมีสมาชิกสมาชิกพรรคมาประชุมเท่าใด ก็ให้ถือว่าครบองค์ประชุม นั้น จะแปลความให้ขัดกับข้อ ๓๕ ไม่ได้ การแจ้งให้สมาชิกสมาชิกพรรคทุกคนทราบต้องเป็นไปตามหลักการแสดงเจตนาในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๘ และมาตรา ๑๖๙ ที่ว่า การแสดงเจตนาที่กระทำต่อบุคคลซึ่งอยู่เฉพาะหน้า มีผลนับแต่ผู้รับการแสดงเจตนาทราบ ส่วนการแสดงเจตนาต่อบุคคลซึ่งมิได้อยู่เฉพาะหน้า ก็ให้มีผลนับแต่เวลาที่การแสดงเจตนาไปถึงผู้รับการแสดงเจตนา การเรียกประชุมด้วยวาจาโดยผ่านเครื่องขยายเสียงในที่ประชุมเฉพาะผู้เข้าร่วมประชุมให้รับทราบ แม้จะฝากไปบอกสมาชิกคนอื่นๆ ที่มีได้มาประชุมด้วย ไม่อาจถือได้ว่าผู้ที่ไม่มาประชุมได้ทราบการเรียกประชุมในวันนั้นแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องพิจารณาเห็นว่า การประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ๒๕๕๔ ของพรรคพลั้งกรรม เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งได้มีมติแก้ไขเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคด้วยนั้น ไม่มีการแจ้งให้สมาชิกสมาชิกพรรคทุกคนทราบ ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคพลั้งกรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓) ข้อ ๓๓ ประกอบข้อ ๓๕ และข้อ ๓๖ และไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารของพรรคพลั้งกรรมนั้น ชอบแล้ว ส่วนการที่ผู้ร้องได้นำเรื่องเข้าพิจารณาในคณะกรรมการตุลาการพรรค

ให้ตีความข้อบังคับ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๓ (๔) ภายหลังจากทราบว่า ผู้ถูกร้องไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลง
กรรมการบริหารพรรค และได้ยื่นหนังสือถึงผู้ถูกร้อง เพื่อให้ทบทวนการไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว
ซึ่งผู้ถูกร้องพิจารณาแล้ว เห็นว่า การตีความข้อบังคับพรรคของคณะกรรมการตุลาการพรรคกระทำขึ้น
ภายหลังจากที่ผู้ถูกร้องพิจารณาไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงยุติไปแล้ว จึงไม่มีเหตุผลหักล้างข้อพิจารณาของ
ผู้ถูกร้องนั้น เป็นการถูกต้องแล้วเช่นเดียวกัน

อาศัยเหตุผลดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้ว จึงให้ยกคำร้อง

นายศักดิ์ เตชะชาญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ